

eenstømt, for at bringe denne Sag til Afgjørelse.

Det ærede Medlem fra Maribo Amts 4de Kreds (Monrad) har hentydet til, at vi begyndte en ny Løsningsbrække af Forholdet ved gennem Love, der omhandlede de offentlige Stiftelser, Høspitaler o. s. v., at tyde Loven af 13de Mai 1769 — det kommer iøvrigt ikke saameget an paa denne Lovs Alder, den kunde gjerne ligge endnu et Hundrede Aar tilbage; det Antiquariske er det mindst vigtige Moment, men det vigtigste er, at den er en Lov, at det er igjennem Kongens Billie, at den skal være Lov. Den ærede Rigsdagsmand har altsaa hentydet til, at vi kunde gaae et Skridt videre; men det, at vi gjøre dette Skridt, bør ikke forhindre os fra ogsaa at gjøre det andet. De to Love lægge hinanden ikke den mindste Hindring i veien; den ene baner til en vis Grad endog Vei for den anden. Der er kun en eneste Ting, der efter min Mening burde bevæge Forslagsstilleren til at tage sit Forslag tilbage, det var, naar nogen Mand, der ved sin Stilling kunde gaae og gjælde for og repræsentere eller være optaget i, hvad man her kalder det andet Parti, fremlagde et alvorligt meent omfattende Forslag, som enten ordnede Afsløsningen paa en positivt Maade eller blot ordnede Fæstelovgivningen, saaledes at alt Dvælleri og al Spillem-Hazard ophørte, og Enhver vidste, hvad der stod i den Contract, han indgik, og var Herre over sin egen Stilling i samtlige vore borgerlige Forhold, thi det er en Grundfeil, at vi her i Landet have en ganske forskjellig Maade at stille forskjellige Mænd paa under Contracts- og Eiendomsforhold. Jeg bringer endnu engang i Erindring, og det er det, der bringer Regjeringen i den Nødvendighed engang at gribe ind, at der er to Ciere af Fæste-

godset, og ikke blot een. Det er een af Grundfeilene ved Fæstevæsenet, at den saakaldte Godseier har en Medeter, som han nødvendig vil anerkjende, men som dog er der med den Ret, der ligger i at kunne forvalte for ham. Igjennem Fæsteloven kan Staten forvalte Fæstegodset for Godseierne; det staaer i dens Magt, blot følgende det Godspor, der er givet, at træffe saadanne Bestemmelser, at hvad der nu kaldes Eiendom bliver Tab. Jeg siger ikke, at det bør gjøres, jeg siger tværtimod, at det var en Feil, hvis det skete, men deri ligger dog Beviset for, at der er 2 Ciere. Naar man saa dertil siger: ja, det kan Regjeringen igjennem Lovgivningsmagten gjøre ved alle Eiendomme, saa siger jeg: ja, det er en ganske anden Sag, den kan vel gjøre det ved alle, men ikke ved nogen enkelt speciel.

Kirke- og Underviisningsministeren: Der fremkom henimod Slutningen af den ærede Rigsdagsmands Uttringer nogle Bemærkninger specielt med Hensyn til den Deel af Ministeriet, som vedkommer den danske Rigsdag, og om dette Forhold til Ministeriet i sin Heelhed, som vistnok kunde give Anledning til Modbemærkninger, hvilke jeg dog ikke troer det vilde være rigtigt nu at komme frem med, deels fordi der upaatvileligt ikke vil fattes Leilighed, og at den navnlig vil blive givet fra den ærede Rigsdagsmands Side til at komme ind paa dette Forhold, og deels fordi det selv uden denne Leilighed fuldkommen vel kan overveies og betragtes. Det forekommer mig iøvrigt, at den ærede Rigsdagsmand er enig i flere af de af mig udtalte Uttringer, om de end fra hans Side stillede sig noget anderledes.